

ת"פ 46125/09/19 - מדינת ישראל נגד מלקו בן טשלה אביץ, שלמה בן מולט ימטה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 46125-09-19 מדינת ישראל נ' אביץ (עציר) ואח' בפני כבוד השופטת דנה מרשק מרום בעניין: מדינת ישראל - באמצעות פמ"מ וע"י עו"ד גלעד ארליך

המאשימה

נגד

1. מלקו בן טשלה אביץ (עציר) - ע"י עו"ד שלומציון גבאי-מנדלמן
2. שלמה בן מולט ימטה (עציר)

הנאשמים

גזר דין - נאשם 1

כתב-האישום

1. הנאשם 1 [להלן: "הנאשם"] הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר לאחר הליך גישור שיפוטי, בעבירה של **שוד בנסיבות מחמירות** לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

יצוין, כי כתב האישום הוגש נגד הנאשם ונאשם 2, ועניינו של הנאשם 2 קבוע לשמיעת סיכומים לאחר שנשמעו כל הראיות.

2. מכתב האישום המתוקן עולה, כי המתלון הוא בעליו של בית העסק "אלישי רון" הממוקם בראשון לציון (להלן: "בית העסק"). המתלון נהג, מדי כמה ימים, לצאת מבית העסק לעבר ביתו כשהוא נושא עמו סכומי כסף גבוהים.

עובר ליום 1.9.19, בדרך שאינה ידועה במדויק, נודע לנאשמים, לדנה אלפה (להלן: "דנה") ולאחר שזהותו ידועה (להלן: "האחר"), אודות נוהגו של המתלון לצאת מדי כמה ימים מבית העסק כשיש עמו סכומי כסף גבוהים. לאור מידע זה, גמלה בליבם של הארבעה החלטה לשדוד את המתלון. לצורך כך, הצטיידו במוטות ופרטי לבוש להסוואת פניהם.

כחלק מתכנון השוד, סיכמו הארבעה כי דנה תשמש כתצפיתנית, ותודיע לנאשמים ולאחר מתי יצא המתלון מבית העסק, בעוד הם יתמקמו בקרבת ביתו של המתלון, יארבו לו, ובהגיעו אליהם ישדדו אותו בכוח ובאלימות.

עמוד 1

בהתאם לסיכום האמור, ביום 1.9.19 בשעות הלילה המאוחרות נפגשו הארבעה בגינה ציבורית הצופה אל בית העסק. בהמשך, ביום 2.9.19 בשעה 00:02 לערך, עזבו הנאשמים והאחר את הגינה, בעוד דנה נשארה במקום, מתצפתת לעבר בית העסק.

בהתאם לסיכום, בשעה 00:25 לערך, דיווחה דנה טלפונית לנאשמים והאחר כי המתלון סגר את בית העסק ויצא ברגל לעבר ביתו. במקביל, הנאשמים והאחר התמקמו בקרבת ביתו של המתלון, שניים מהם חמושים במוטות, כשהם אורבים למתלון מאחורי שיח ופניהם מוסווים בפרטי לבוש שונים.

בהגיע המתלון לקרבת ביתו, כשהוא נושא עמו תיק גב ובו כ- 130,000 ₪, נגלו הנאשמים והאחר למתלון, סבבו אותו, ואחד מהם דרש ממנו למסור לידיהם את התיק. המתלון הרים את ידו השמאלית, ובתגובה הכה אותו אחד מהנאשמים או האחר במכה חזקה בידו באמצעות מוט, בעוד השניים האחרים מצטרפים ומכים את המתלון המפוחד. המתלון ההמום ניסה להתגונן מפני התקיפה אך נפל ארצה, כשהוא אוחז בחוזקה בתיק הגב. הנאשמים והאחר המשיכו והיכו את המתלון השרוע על הרצפה בבעיטות ומכות בראשו, כשהם גורמים לו לחבלות בידו ובראשו, עד שאחד מהם הצליח לקחת את תיק הגב, והשלושה ברחו מהמקום. המתלון הצליח להתרומם והחל לתור אחריהם.

לאחר זמן קצר, הבחין המתלון באחד מהם כשהוא נושא עליו את תיק הגב, התקרב אליו, צעק לעברו שיעזוב את התיק, וזה ברח מהמקום כשהוא משליך מידו את התיק.

3. במסגרת ההסדר סוכם, כי המדינה תעתור לעונש ראוי של 4 שנות מאסר, הכולל הפעלת מאסר על תנאי בן 12 חודשים.

ראיות לעונש

ראיות מטעם התביעה

4. ב"כ המאשימה הגיש את גיליון הרישום הפלילי והתעבורתי של הנאשם ממנו עולה, כי לחובתו של הנאשם חמש הרשעות הכוללות ביצוע עבירות רכוש לרבות בקשר לרכב, נהיגה ללא רשיון נהיגה - מעולם לא הוציא, איומים, תקיפת שוטר, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, חבלה במזיד ברכב, החזקת סכין וחבלה כשעברין מזוין.

הנאשם נשא מספר מאסרים בפועל.

יצוין, כי בשנת 2019 הורשע בבית-משפט השלום בבאר שבע בביצוע עבירות של סיוע לניסיון להתפרצות, קשירת קשר והחזקת מכשירי פריצה, והוטל עליו עונש מאסר של 15 חודשי מאסר, לאחר הפעלת מאסר מותנה. כן הוטל עליו מאסר על-תנאי בן 12 חודשים אותו אני מתבקשת להפעיל כעת.

5. הוגש תסקיר נפגע עבירה (מיום 28.6.20), עולה כי מאז האירוע, המתלונן חי בתחושה של חרדה וחשש מפני האפשרות להיפגע שוב, ומשקיע מאמצים על מנת לחוש בטוח בביתו. המפגש נערך בנוכחות בת-זוגו, אשר מאז השוד חווה עימו את הפגיעה, ומתיאורי בני הזוג ניכר כי זיכרון הפגיעה נחרט עמוק בתודעתם.

המתלונן, בן 37, אב לשני ילדים קטנים, בעלים של קיוסק ותחנת טוטו מזה כעשור, וזהו מקור פרנסתו. תאר אורח חיים של שעות עבודה מרובות בשבוע, לרבות בסופי שבוע ובחגים, וכי בתקופה שקדמה לאירוע, נמנע מלהפקיד את הפידיון בבנק, כיוון שלא היה פנוי לכך, כך שהיה מצוי בידיו סכום כסף גבוה ממה שהחזיק בדרך כלל. ביום השוד סגר את העסק בשעה מאוחרת מהרגיל וצעד לביתו ברגל, המצוי מרחק של כמה דקות הליכה. התקיפה בכניסה לבניין מגוריו תפסה אותו לא מוכן, והוא תיאר את התקיפה שעבר ואת מחשבותיו כי הנאשמים והאחר עלולים להרוג אותו, והדגיש במיוחד זיכרון חודרני של החבטות בו באירוע, בהיותו שרוע על הרצפה עם תיק הגב עליו, מתגונן מפניהם באמצעות ידיו, תוך שניסה להבין מי תוקף אותו. העובדה, כי לאחר שהוכה, רדף אחרי הנאשמים והחזיר לעצמו את הכסף, תורמת לתחושה של משמעות מחזקת ומעצימה על כך שהצליח להגן על עצמו.

עוד מסר, כי עם סיום החקירה במשטרה, מיהר לביתו משום שדאג לבת-זוגו וילדיו, ועל כן נמנע מלגשת לקבל עזרה רפואית. האמין כי יוכל לחזור לשגרה במהירות, על אף החבלות והכאבים שהמשיכו ללוותו תקופה ממושכת, ויום לאחר האירוע הגיע לעבודתו כרגיל. אלא, שבימים לאחר התקיפה, החל לעכל בהדרגה את שעבר וחלו שינויים בהתנהלותו הכוללים מחשבות טורדניות אודות התקיפה, מצב רוח ירוד וחרדה בלתי פוסקת.

להערכת השירות מדובר בהשלכות של המפגש עם סכנת חיים במהלך התקיפה, שמלווים אותו בכל מקום. המצב הועצם, שכן הנאשמים נעצרו רק לאחר שבועיים, כאשר בתקופה זו הסתובב עם מועקה קשה, דריכות וחרדה תמידית, וגם לאחר שנעצרו, החרדה לא חלפה, היות וחשש מנקמה.

נראה כי המפגש האלים שהופנה אליו ללא כל סיבה, ערער את ביטחונו. המתלונן נפגע בכניסה לבניין בו מתגורר, מרחב בו חש עד אז בטוח ומוגן, ותחושות הביטחון שלו ושל זוגתו התערערו. כמוקד נזק מרכזי הם דיווחו על התמודדות כרונית עם התחושה שהמתלונן ייפגע שוב, כאשר יש בכך כדי לגרום לחרדה, דריכות רבה, אי שקט, עייפות כרונית וקשיי ריכוז. על רקע זה תיאר עיסוק בלתי פוסק בהגברת המיגון והביטחון, כדי להשיב לעצמו את תחושת המוגנות. בנוסף, נמנע מלשאת עמו את הפידיון היומי של העסק, בשל חשש ממעקב אחריו, וכן סגירת העסק בשעה מוקדמת יותר, כשיש לכך השלכות כלכליות.

בנוסף, נפגעה יכולתו לסמוך על אחרים, כאשר אף אחד משכניו לא נחלץ לעזרתו למרות שצעק. הפגיעה על-ידי בני העדה האתיופית, גרמה לו לשינוי ביחס לעדה כולה, כשחלקם לקוחות קבועים, תוך שהוא חש כי נדרך בנוכחותם.

זוגתו מסרה, כי חווה כיום את המתלונן כאדם לחוץ, חסר שקט ומפוחד. הזיכרון שלה למראהו החבול של המתלונן לא עוזב אותה, והיא מוצפת בחרדות ופחדים מפני האפשרות שמצבו הרגשי והתפקודי עלול להחמיר.

המפגש המזעזע והלא צפוי עם האכזריות של הנאשמים, במקום אותו חווה כבטוח, קטע את עולמו המוכר ולקח ממנו את תחושת השליטה על חייו. הפגיעה הפכה את המתלונן מאדם אופטימי וחיוני, לאדם פגיע, חשדן,

שמתנהל בדריכות וחשש מפני האפשרות להיפגע שוב.

ניכר, כי התמודדותו עם השלכות הפגיעה ברמה הרגשית, הכלכלית והחברתית, מצריכה ממנו השקעה של כוחות רבים. השירות מעריך, כי המתלונן זקוק לטיפול תומך, אשר יסייע לו לעבד את החוויה הטראומטית ולהפחית את התסמינים שמלווים אותו.

הוצע למתלונן ולזוגתו לבחון אפשרות של קבלת סיוע טיפולי, אולם הם דחו את ההצעה.

השירות סבור, כי יש חשיבות להשית על הנאשם פיצוי כספי למתלונן, כחלק מהכרה בפגיעה בו ובהשלכות הפגיעה על חייו, ועל מנת לאפשר לו להיעזר בפנייה לטיפול ושיקום בדרך שיבחר.

6. יצוין, כי לא הוגשו ראיות מטעם ההגנה. בנוסף יוער, כי למרות שהנאשם נשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן, הוא ויתר על הגשת תסקיר.

טיעוני הצדדים

7. ב"כ המאשימה הדגיש, כי הסדר הטיעון לא נבע מקשיים ראייניים אלא רק בשל הרצון לחסוך בזמן שיפוטי, כאשר הוא גובש לאחר ישיבת הוכחות במהלכה נשמעו מספר עדים, לרבות עדות המתלונן, ואז נערך הליך גישור.

לטעמו, עתירת המאשימה להשתת עונש ראוי של 4 שנות מאסר, הכוללים הפעלת מאסר על תנאי בן 12 חודשים הוא עונש ראוי שאין לחרוג ממנו, ועתירה זו הולכת כברת-דרך לקראת הנאשם על רקע נתוניו.

טען, כי עסקינן במסכת של שוד מתוכנן ולא אקראי, כאשר היה יעד ברור לשוד, והנאשם ושותפיו פעלו כמו חוליה עבריינית מתוכננת במסגרת עריכת תצפיות ומארב מתוזמן. התקיפה של המתלונן הייתה אכזרית וקשה, בפתח בניין מגוריו, תוך שימוש במוטות. התמונות שהוגשו המחישו, כי המתלונן הלך יחף ברחובות ראשון לציון כדי לנסות ולאתר את התוקפים. מבחינת התביעה, חלקיהם של המעורבים באירוע שווה. מתחם ענישה בעבירות שוד מתוכננות כמו השוד במקרה דנן נע בין 3 ל - 6 שנות מאסר.

לגישת התביעה, הנאשם הוא בחור צעיר שהוא שור מועד, כפי שעולה מגליון הרישום הפלילי שלו. הדגיש, שביום 17.1.19 הנאשם נדון ל-15 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות רכוש, שוחרר מהמאסר בפברואר 2019, וביצע את העבירה בתיק דנן בספטמבר 2019.

אין ליתן משקל לנסיבות חייו, שייתכן והן קשות, כאשר טיעון זה מועלה בתיקיו הפליליים השונים במשך השנים, וברי כי יש ליתן משקל לצורך בהרתעת היחיד ובהרתעת הרבים.

ב"כ המאשימה היפנה לאמור בתסקיר הקורבן ולעדויות המתלונן והדגיש, כי המתלונן חש שהיה בסכנת חיים, הוא סבר שהולכים להרוג אותו, ולאחר האירוע התקין תאורה בכניסה לבניין מתוך חשש שמישהו ייקלע לשוד.

ב"כ המאשימה הגיש פסיקה ממנה עולה ענישה שבעה סביב עונשי מאסר בפועל בני 4-4.5 שנים, ללא הפעלת מאסר מותנה, כך שעתירה של 4 שנים כעונש ראוי הכולל הפעלת מאסר מותנה היא עתירה סבירה ואף מקלה. לשאלתי הסביר, כי להבנתו עונש המאסר בפועל צריך לעמוד על 3 שנים ומחצה, והפעלת המאסר על תנאי בחופף ובמצטבר, ועתר בנוסף להשתת מאסר על תנאי, פיצוי למתלונן וקנס.

8. ב"כ הנאשם טענה, כי בטרם תחילת שמיעת העדויות הוצע לה הסדר סגור, אך המאשימה לא הסכימה לפצל את עניינם של הנאשמים. ציינה, כי לא ברור מי מהמשתתפים החזיק באלה, ומי ברח עם התיק. מבחינת הנזק הפיזי, המתלונן לא פנה לטיפול רפואי וככל הנראה לא היה לו צורך בכך, כשלא ברור מה הנזק שנגרם לו כתוצאה מהאלימות שנקטו כלפיו. מבחינת הנזק הכלכלי - המתלונן אישר שהכסף הושב בשלמותו.

ב"כ הנאשם עתרה למתחם עונש הולם ראוי שיתחיל מ-24 חודשים, והבהירה שמבחינתה הרף העליון פחות רלוונטי.

אשר לנסיבות אישיות, למרות שהנאשם נשלח לקבלת תסקיר, שירות המבחן לא ערך תסקיר בשל נגיף הקורונה, והנאשם בחר לוותר על התסקיר, שכן לטעמו אינו מצליח להשתלב בשיקום ולהיכנס לאגף נס בשל היותו בסטטוס עצור. הנאשם בן 27 ועד למעצרו עבד כטבח. הוא עלה לארץ בגיל 4, יש לו שבעה אחים, אמו לא עובדת מטעמים בריאותיים ואביו עובד ניקיון. בגיל 18 נכנס למאסרו הראשון, ולא שירת בצה"ל, כך שנקודת הפתיחה שלו וגם ההמשך היא מאוד קשה.

בגיל 20 נולד לו ילד, שהיום הוא בן 7, הוא חב במזונותיו, והוא הסתבך כלכלית עם חובות שעומדים על סך של ₪ 150,000 שהם הרקע לביצוע העבירה.

ב"כ הנאשם ביקשה לתת משקל להודאת הנאשם ולקחת האחריות, המלמדים שהוא הבין את הפסול במעשיו ואת חרטתו על ביצוע המעשים, ולמקם את העונש מעט מעל לתחתית המתחם.

הבהירה, שאין מחלוקת שהמאסר על תנאי בן ה-12 חודשים הוא אכן בר הפעלה. ב"כ הנאשם עתרה לכך שהמאסר על-תנאי יופעל חלקו בחופף ובחלקו במצטבר.

9. בדברו לבית-המשפט אמר הנאשם: **"אני מתחרט על המעשה שעשיתי, לוקח אחריות, אני מוכן לפצות את המתלונן ואני מביע חרטה. אני מחכה להישפט כדי להתחיל טיפול בכלא"** (עמ' 121 לפרו').

דין והכרעה

10. בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין בסעיף 40ג(א), לצורך קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

11. הנאשם ושותפיו פגעו פגיעה קשה ובעוצמה גבוהה ביותר בביטחון האישי של קורבן העבירה על רקע בצע כסף, בזכותו לקניין והנאה מפרי עמלו. מלבד הפגיעה החמורה בקניינו ובביטחונו האישי של הקורבן, עבירת השוד הופכת את המרחב הציבורי לסביבה מאיימת, ופוגעת בסדר הציבורי ובתחושת ביטחונו של הציבור בכללותו (ראו, למשל, בע"פ 8465/14 **כרכי נגד מדינת ישראל** [24.8.15]).

12. סקירת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה לפי סעיף 40ט(א) לחוק העונשין מלמדת, כי קיים מימד ממשי של תכנון לאירוע השוד. לנאשם ולמעורבים הנוספים, נודע על מנהגו של המתלון, לצאת מעסקו מדי כמה ימים כשהוא נושא עמו סכומי כסף גבוהים. כך, גמלה בליבם ההחלטה לשדוד את כפסי פדיון העבודה של המתלון ולצורך כך אף הצטיידו במוטות ובפרטי לבוש להסוואת פניהם.

התכנון כלל גם חלוקה לתפקידים, כאשר החבורה התכנסה בגינה ציבורית הפונה אל בית העסק, ודנה נותרה במקום כדי לשמש כתצפיתנית לצורך מתן הודעה על יציאת המתלון מבית העסק, בעוד האחרים, ביניהם הנאשם, ארבו לו ליד ביתו לאחר קבלת הודעה טלפונית מדנה, בעודם חמושים במוטות ופניהם מוסווים.

כשהמתלון הגיע לקרבת ביתו, סבבו אותו השלושה והחלו לתקוף אותו, כשאחד מהם הכה אותו בידו באמצעות המוט, כשהאלימות נמשכה גם כשהמתלון היה שרוע על הרצפה, עד שאחד מהם הצליח לקחת את תיק הגב ובו הכסף והם נמלטו מהמקום.

אמנם, לא צוין חלקו המדויק של הנאשם בתוך אירוע השוד בו הותקף המתלון באלימות, אך מהמתואר לעיל עולה כי היה חלק אינטגרלי מחבורה ששדדה בצוותא את המתלון, והיה בתיאום מלא עם כל המעורבים האחרים.

13. בסופו של יום, לא נגרם נזק כלכלי ישיר, שכן המתלון, בתושייתו, הצליח לאתר את אחד התוקפים, שהשליך את התיק ובו כספי השוד כשראה את המתלון.

המתלון לא נזקק לטיפול רפואי, אך ברי כי פוטנציאל הנזק הגופני היה גבוה על רקע השימוש במוטות ונקיטה באלימות בחבורה כשהיה שרוע על הרצפה.

אלא, שהנזק הנפשי שנגרם למתלון הוא מוחשי וקשה, ועלה באופן ברור מעדותו בבית-המשפט ומתסקיר נפגע העבירה. המתלון מגלה סימנים של פוסט-טראומה, תיאר שאיבד את תחושת השליטה על חייו, מצוי בדריכות שמא יתרחש אירוע נוסף, שינה את כל התנהלותו לרבות שעות פתיחת העסק, התנהלות שיש לה השלכה כלכלית, ובאופן כללי הפך לאדם פגיע וחשדן, כאשר גם בת-זוגו חווה את הפגיעה בכל מישורי חייהם.

14. קיימת קשת רחבה של מעשי שוד, הנבדלים בנסיבותיהם ובמדרג חומרתם, כאשר מדיניות הענישה הנוהגת תלויה בנסיבות הקונקרטיות של כל מקרה (ראו, למשל: ע"פ 2420/15 **אבטליון נגד מדינת ישראל** (29.11.15), בסעיף 17 לפסק-הדין).

באשר למדיניות הענישה בעבירת שוד המבוצעת בצוותא נאמר:

"עבירות שוד ואלימות, ובמיוחד כאלה המבוצעות בצוותא לאחר תכנון מראש, מצריכות תגובה עונשית חמורה ואפקטיבית כמסר של הגנה על ביטחון הציבור וכמסר חינוכי שייקלט בתודעת הציבור..." (ע"פ 3069/05 מדינת ישראל נגד אורן אבוטבול [2.8.2006]).

בע"פ 3907/10 נעאמנה נגד מדינת ישראל [23.3.11] [להלן: ע"פ נעאמנה] נדון עניינו של מי שהורשע בשוד של פדיון מכולת על סך 50,000 ₪, ונקבע:

"עבירת השוד היא מן הוותיקות שבעבירות הפליליות. מימי קדם ועד ימינו, רבו האנשים שערכו בינם לבין עצמם חשבון של סיכויי ההצלחה מול הסיכונים הכרוכים, ונענו לפיתוי הכספי הכרוך באירוע אלים קצר טווח. כנגד פיתוי זה, נאלצה כל חברה אנושית למצוא את הדרכים להיאבק נגד הפגיעה החמורה בה וביחידה. חומרתה של עבירה זו כלפי הפרט מורכבת משני נדבכים משתלבים. האחד, הפגיעה בקניינו של קורבן השוד, ובמקרה דנן - פדיון עמל יומו של בעל עסק זעיר, המיועד לזון את בני ביתו. והשני, הממד הפוגעני, האלים והמאיים. גם אם יקבל קורבן השוד את כל רכושו בחזרה בלא פגע, לא במהרה יחלימו צלקותיו הנפשיות..." (פסקה 5).

15. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, ראוי להביא את דבריו של כב' השופט רובינשטיין מע"פ 4841/13 ספי נגד מדינת ישראל (6.2.14):

"באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנודע, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כז ע"ב), ואת המסגרת קבע כמובן המחוקק בקביעת "תג העונש" לעבירה זו - אין זה דין של עבירה שנעברה תוך פגיעה פיזית אלימה לעבירה שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; אין זה דין של עבירה שנעברה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לעבירה אקראית-ספונטנית; אין זה דין של עבירה שנעברה בחבורה לדינה של עבירת אדם יחיד; אין זה דין של עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק, חם או קר, לעבירה שנעשתה ללא שימוש בנשק; אין זה דין של עבירה חד פעמית למסכת שיטתית של עבירות..." (שם, בפסקה י"א).

16. מתחם העונש ההולם ייקבע, איפה, בהתחשב בכל האמור לעיל ובנסיבות ביצוע העבירות, כאשר עסקינן, כאמור, בשוד של פדיון בית-עסק בצוותא, לאחר שהקורבן נבחר באופן מכוון והכל תוכנן בקפידה תוך חלוקת תפקידים, הצטיידות במוטות ובאביזרי הסוואה, מארב בסמוך לבית הקורבן ונקיטה באלימות ממשית כלפיו.

17. עיניתי בפסיקה שהוצגה על-ידי ב"כ הצדדים (שברובה לא התאימה לנסיבות המקרה דנן) ובפסיקה נוספת, ולצורך קביעת מתחם העונש ההולם אציין את המרכזיים שבהם:

ע"פ 4777/17 **פלוני נגד מדינת ישראל** [10.1.18]: עניינו במערער שהורשע על יסוד הודאתו בעבירת שוד בנסיבות מחמירות, לאחר שיחד עם אחד תכננו ביצוע עבירות שוד. השניים הגיעו לרחוב שבו שכנה החנות של המתלונן, קשיש כבן 84, אשר עשה את דרכו לעבר סניף בנק סמוך במטרה להפקיד את הפדיון השבועי של החנות. זמן קצר לאחר מכן, התקדמו השניים לכיוונו של המתלונן, והחלו לתקוף אותו בצוותא בכך שהכו אותו בגבו, הפילו אותו ארצה, ובעודו שרוע על הרצפה נטלו מכיסו סך של כ-2,000 ש"ח במזומן. השניים המשיכו להכותו בכל חלקי גופו, וחיפשו בכיסו מכנסיו כסף מזומן נוסף ואז נמלטו מהמקום. כתוצאה ממעשיהם של השניים, נגרמו למתלונן שטפי דם ושפשופים בכתפו ובברכו, והוא סבל מכאבים, רגישות והגבלה בתנועה. בית-המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שנע בין 36 ל-60 חודשי מאסר.

המערער, כבן 20, נכה בשיעור של 100% על רקע קיומה של מחלת נפש והתמכרות לסמים, שבעברו מספר אשפוזים פסיכיאטריים, וכן עבר פלילי בעבירות סמים, אלימות ורכוש - אך לא נשא מעולם בעונש מאסר בפועל. בית-המשפט המחוזי השית על המערער עונש מאסר בפועל בן 40 חודשים ופיצוי למתלונן בסך 10,000 ₪.

הערעור על חומרת העונש נדחה, תוך שבית-המשפט העליון ציין כי העונש מתון ואף נטה לקולה.

בע"פ 11297/04 **ריזק נגד מדינת ישראל** [7.11.05] נדון עניינו של המערער ואחר, אשר שדדו בעל עסק בשוק הסיטונאי שעה שהיה בדרכו לבנק להפקיד את הפדיון היומי. המערער ושותפו איימו על המתלונן בסכין ונטלו ממנו תיק שהכיל סכום של למעלה מ-80,000 ₪. המערער הודה במיוחס לו, במסגרת הסדר טיעון שבו המדינה עתרה להשית עליו עונש של 4 שנות מאסר, בעוד הסניגוריה טענה לעונש ראוי של שנתיים בלבד. בית-המשפט המחוזי השית על המערער עונש מאסר בפועל בן 3 שנים ומחצה, ובית-המשפט העליון דחה את ערעורו.

ע"פ 3255/02 **כנפו נגד מדינת ישראל** [11.2.03] - בו נדון עניינו של מערער, אשר הורשע בעבירה של ניסיון שוד לפי סעיף 403 לחוק העונשין, בקבלת רכב גנוב ובשימוש בו ללא רשות, ובית-המשפט המחוזי גזר עליו מאסר בפועל בן 4 שנים ומחצה. בפסק-הדין מתואר, כי המתלונן שימש קצין ביטחון בחנות וביום האירוע נסע עם קצין בטחון של חנות אחרת במונית, עד לקרבת הבנק, והשניים צעדו ברגל. בהתקרב המתלונן לפתח הבנק, התנפל עליו שודד - שותפו של המערער, אשר ניסה להוציא את התיק בכוח מחזקתו, אך המתלונן שהופל ונגרר על המדרכה, לא הירפה מאחיזתו בתיק, נאבק בשודד והצליח לסכל את ניסיון השוד.

שותפו של המערער הורשע על-פי הודאתו בנסיון שוד ונדון ל-4 שנות מאסר בפועל. המערער הוא שנהג ברכב אל המקום יחד עם שותפו וחיכה ברכב לשותפו אשר ביצע את ניסיון השוד. בית-המשפט העליון קבע שאין מקום להתערב בעונש שהוטל על המערער, אשר ניהל את משפטו, ודחה את טענת המערער כי לא היה הדומיננטי באירוע מאחר שלקח חלק בתכנון המעשה.

בע"פ 5617/13 **כהן נגד מדינת ישראל** [27.5.14], נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של שוד והפרת הוראה חוקית. המערער ואחר קשרו קשר לשדוד עובר אורח מזדמן. לשם כך הגיעו בשעת ערב ברכב שכור למרכז מסחרי כשהאחר נוהג והמערער הוא שירד מהרכב ורץ לעבר המתלוננת שיצאה מהמרכז המסחרי. המערער היכה את המתלוננת בידה ומשך בכוח את התיק שהחזיקה. בתיק היה כסף מזומן

ומעטפה ובה פדיון יומי של החנות בה היא עבדה. המערער ברח מהמקום, נכנס לרכב בו נהג האחר והם עזבו את המקום. עבירת השוד בוצעה על-ידי המערער תוך הפרת תנאי "מעצר בית". בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין שנתיים ל- 4 שנות מאסר בפועל והשית על הנאשם עונש של 38 חודשי מאסר בפועל וכן הפעיל עונשי מאסר מותנים (סה"כ 47 חודשי מאסר בפועל). בית המשפט העליון קבע כי העונש שהוטל על הנאשם אינו חורג לחומרה והוא אף מקל.

ת"פ (מחוזי חיפה) 31103-09-17 **מדינת ישראל נגד אלפאעור** [11.12.19]: הנאשם ביחד עם האחר, קשרו קשר לשדוד את המתלוננת, לאחר שנודע להם שהיא מחזיקה בכסף מזומן וביודעם היכן היא נמצאת, הגיעו לשם עם קטנוע של הנאשם. הנאשם והאחר הבחינו במתלוננת עולה על מונית כשבידיה שני תיקים שבתוכם החזיקה בסכום של 10,000 ₪ במזומן, טלפון נייד מסוג L.G. 3 ושעונים. השניים נסעו אחר המונית עד שעצרה ליד ביתה של המתלוננת, ומשזו ירדה והחלה צועדת לעבר הבניין בו מצויה דירתה, התנפל עליה הנאשם וריסס אותה בגז מדמיע, תקף אותה והפיל אותה על הקרקע. חרף התנגדותה הצליח הנאשם ליטול מידיה את הרכוש וחזר לקטנוע, עליו רכב והמתין לו האחר, והשניים נמלטו מהמקום. כתוצאה ממעשי הנאשם ותקיפתו את המתלוננת, סבלה האחרונה מחבלה ביד וסימני יובש בקרניות.

הנאשם נטל אחריות בפני שירות המבחן, עברו הפלילי כולל הרשעה אחת בגין עבירות אלימות, רכוש וסמים.

נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 24 ל - 50 חודשים, עונשו הועמד על 24 חודשים, הופעל מאסר מותנה במצטבר, כך שבסך הכל הוטל עליו עונש של 30 חודשי מאסר.

18. פסקי-דין אלו משקפים קשת מקרים רלבנטיים, כאשר לאחר ביצוע אבחנות מתבקשות, אני קובעת מתחם עונש הולם אשר נע בין 3 - 6 שנות מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

19. בעניינו של הנאשם לא נטען ולא הוצג כל שיקול אשר מצדיק חריגה מהמתחם מטעמי שיקום (או מטעמי הגנה על שלום הציבור). על כן, עונשו ייגזר בתוך המתחם ויש להתחשב בנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, כמפורט בסעיף 40'א' לחוק העונשין.

20. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, יש לשקול לחומרה את עברו הפלילי של הנאשם, שלחובתו 5 הרשעות בעבירות רכוש חמורות לרבות התפרצויות וגניבת רכב, ובעבירות אלימות חמורות, לרבות תקיפות שוטרים, החזקת סכין וחבלה כשהעברין מזוין. הנאשם אף נשא מספר מאסרים בפועל, כשנשא מאסר ראשון בעת שהיה קטין ונשפט בבית-המשפט לנוער בגין שלל עבירות שביצע בשנת 2010.

21. עיתי ביצוע העבירות גם הוא מהווה נסיבה לחומרה, שכן הנאשם ביצע את העבירה בתיק דנן 7 חודשים לאחר שחרורו ממאסר קודם אותו נשא בגין ביצוע עבירות רכוש (ת"פ 50009-03-18, שלום

באר שבע), כשהוטל עליו עונש של 15 חודשי מאסר, לאחר הפעלת מאסר מותנה, וכן הוטל מאסר על תנאי שלא הרתיעו מלבצע את העבירות נושא גזר-דין זה, המהוות הסלמה בפעילותו הפלילית.

22. הנאשם הביע נכונות לסיים את הדיון בעניינו בהסדר בטרם שמיעת עדות המתלונן, וכן הציע לפצות אותו, ועל כן יש ליתן משקל להודאתו וללקיחת האחריות על מעשיו. שמעתי אודות נסיבותיו האישיות והמשפחתיות הלא פשוטות, אך הצורך בהרתעת הרבים ובהרתעתו של הנאשם על רקע הסתבכויותיו החוזרות בפלילים ועיתוי ביצוע העבירות, היה מחייב באופן רגיל להעמיד את עונשו של הנאשם לקראת אמצע המתחם שנקבע, לצד הפעלת המאסר על תנאי במצטבר, פיצוי ממשי למתלונן וענישה מרתיעה. עם זאת, לא ראיתי לנכון לסטות מהסדר הטיעון, כאשר בסופו של יום ב"כ המאשימה אכן עתר לענישה מתונה בנסיבות, ואני מדגישה כי אלמלא הסדר הטיעון ניתן היה להטיל על הנאשם עונש חמור יותר.

19. לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

□□ חודשי מאסר בפועל;

מפעילה מאסר על תנאי בן 12 חודשים אשר הוטל על הנאשם בגזר-דין מיום 17.1.19, בת"פ 50009-03-18 (שלום ב"ש), מחציתו במצטבר ומחציתו בחופף, **כך שסך הכל ישא הנאשם עונש מאסר בפועל בן 48 חודשים מיום מעצרו: 2.9.19;**

12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירות אלימות מסוג פשע ו/או עבירות רכוש מסוג פשע; 6 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירות אלימות מסוג עוון;

מטילה על הנאשם פיצוי למתלונן בסך 10000 ₪, שישולם עד ליום 1.3.21. ב"כ המאשימה תידע את המתלונן בדבר הפיצוי שנפסק, ותמסור פרטיו למזכירות בית-המשפט תוך 14 ימים.

הודעה זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ט אלול תש"פ, 08 ספטמבר 2020, במעמד הנאשם 1 וב"כ הצדדים.